

Alper, öl och tentor i Europas mitt

I slutet har jag skrivit en kort sammanfattning med några tips, för de som inte känner för att läsa igenom hela texten.

Innan avresa

Jag hade funderat på utbytesstudier en längre tid innan jag bestämde mig för att ansöka. Jag har trivts bra på KTH och det är nog den största anledningen till varför det dröjde så länge innan jag tog beslutet att åka på utbyte. Efter nästan 4 år på KTH kände jag att jag ville utomlands för att utvecklas individuellt som student. Jag visste att en utbytestermi skulle vara en bra erfarenhet och gynna min personliga utveckling. Att utsätta sig själv för situationer man är ovan vid och lämna sin bekvämlighetszon kommer ge positiva konsekvenser, särskilt när det kommer till att uppleva en ny kultur och ett nytt utbildningssystem som man är tvungen att anpassa sig till.

Destination

Jag behövde inte fundera allt för mycket för att ta beslutet att söka utbyte i München och Technische Universität München (TUM). Jag hade bara funderat över två alternativ innan jag sökte; åka till ett engelskspråkigt land utanför Europa eller Tyskland inom Europa. Valet föll på Tyskland, då jag har tyska släktingar och läst tyska under största delen av grundskolan. Då var bara frågan, vilken stad? Det stod mellan München och Berlin, men München var mer attraktivt för mig på grund av sitt centrala läge i Europa (bra möjligheter för resor till närliggande länder och tillgänglighet till alperna), sin kultur och ett universitet med bra rykte.

Förberedelser

Boende

Jag tycker inte det var allt för mycket att fixa innan avresa, men det är en sak som sannolikt kommer ta upp mycket tid om du som läser detta väljer att flytta till München och det är att söka boende. Jag hade tur och kunde genom kontakter hyra en egen lägenhet för min vistelse. Men innan jag fick den hade jag sökt boende flitigt i cirka en månad. Det vanligaste i München är att hyra ett rum i en lägenhet där flera studenter bor. Annars finns det en del studentboenden som man kan anmäla intresse hos (jag fick information om många sådana av TUM). Jag gjorde detta och fick några få erbjudanden, men kunde inte ta något av dessa då det oftast gäller för minimum ett års vistelse. Mitt tips är att vara ute i god tid och rikta in sig på studentområden (som har intresseanmälan) i början, och när man skickat ut ett par sådana, leta aktivt på sociala medier och andra hemsidor.

Erasmus

Det är även lite förberedelser med Erasmus-stipendiet. Du måste fylla i ett par dokument som laddas upp online, där du bland annat måste fylla i vilka kurser du tänkt läsa (detta kan ändras senare och med största sannolikhet kommer ändringar behövas göras, men det är inga problem).

Kurser

Utöver detta är det inga stora förberedelser som tar upp tid. Jag fick rätt bra information från universitet i München om vad mer jag behövde göra innan ankomst och allt fungerade utan problem. Studerar du på masternivå har TUM tillräckligt med kurser på engelska för att du ska kunna välja och vraka och slippa kurser på tyska, men det kan vara bra att dubbelkolla i förväg. På bachelornivå är

tyvärr det mesta på tyska. De har dessutom språkkurser som går innan/mellan terminerna och under terminens gång. Jag läste både och, och kan rekommendera den förberedande kurs som ges under mottagningsveckorna. Den håller på i två veckor, ca 4 timmar om dagen (inklusive pauser) och avslutas med en liten tenta vid sista lektionstillfället. Den ger också 4 ECTS som gör den väldigt användbar om man vill läsa färre kurser under terminen! Det enda man måste göra innan kursstart är att göra ett inplaceringsprov och hålla koll på när anmälan öppnar (den är rätt populär, så var alert). Information om anmälan brukar komma upp på denna sida:
<http://www.sprachenzentrum.tum.de/en/languages/german-as-a-foreign-language/>.

Ankomst

Jag kom ner till München nästan en månad innan kurserna startade. Detta berodde på flera anledningar. Först och främst förenklade det min inflyttning i min lägenhet (har du inte lyckats fixa boende hemifrån, kan det vara enklare att göra det på plats och därför är det vettigt att åka ner ett par veckor innan kurserna börjar). Jag läste också en intensivkurs i tyska under två veckor precis innan kursstart. Sedan finns det även en mottagning som pågår i två veckor innan kurserna börjar. Sedan ville jag givetvis inte missa Oktoberfest heller!

Mottagning

Mottagningen hålls av TUMi och består av diverse event man kan registrera sig på. Många av eventen är rundturer och föreläsningar med information om TUM och München, men det finns även resor till närliggande städer och sevärdheter, museibesök osv. Rundturen kan vara trevliga om man inte redan har koll på områdena runt campus och även vill lära känna lite andra utbytesstudenter. Föreläsningarna är generellt rätt ointressanta och inte nödvändiga att gå på. Min uppfattning var att de i många fall var riktade till studenter som kommer från andra kontinenter än Europa (för att lära sig om Bayerns kultur och hur utbildningssystemet fungerar). Jag åkte inte på resor/utflykter med TUMi, utan gick bara på event som hölls i München. Jag reste/gjorde dagsutflykter utanför München med folk jag kände istället, då jag föredrar friheten att bestämma och uppleva saker enligt mina egna villkor. Resorna med TUMi är dock billiga och det finns mängder av resmål arrangerade av TUMi under hela terminen. Det går även att få en fadder om så önskas. En fadder kan ge nya studenter en hjälpande att komma in i livet i München snabbare. Jag ansökte inte om det, så tyvärr kan jag inte ge någon information om vad det inkluderar mer exakt.

En stor skillnad jag märkte av, är att studentlivet inte kändes lika närvarande på TUM som på KTH. Det finns inga sektionslokaler och inte så många studentfester runt campus, utan studenterna brukar istället ha fester i bostadsområden där många studenter bor eller arrangera fester på klubbar i centrala München.

Saker att tänka på vid ankomst

Inom två veckor (om jag inte missminner mig) efter att man bosatt sig i München måste man anmäla sig som boende i staden genom att besöka Kreisverwaltungsreferat (KVR). Man tar med sig kontraktet för sitt boende, pass och fyller i någon blankett (har jag för mig) och uppsöker närmsta KVR-kontor. Det är bara att gå dit och ta en nummerlapp och vänta på sin tur (ett tips är att vara där då de öppnar, då köerna ibland kan vara väldigt långa).

Om man vill ha ett tyskt bankkonto finns det t ex Stadtsparkasse som har studentkonton som man kan öppna upp för enbart ett halvår (det går att öppna ett sådant utan kostnad). Har du dock ett kort för din svenska bank som är någorlunda internationellt fungerar det i princip i alla bankomater (kontanter används fortfarande flitigt på sina håll). Ska du inte binda dig på något abonnemang under din tid i München, finns det absolut ingen anledning att fixa ett tyskt bankkonto. T ex vissa gym kräver att du binder dig för ett antal månader och betalning sker då via autogiro och då behöver du en tysk

bank. Jag utsattes för denna situation, men tydligen tillät mig gymmet att betala kontant för hela perioden ändå, och det var inga problem (Fitstar heter gymmet, mycket folk men bra och billigt).

Det finns bra kontantkort för mobil med surf som räcker långt, så där finns det ingen anledning att binda sig. Enda haken är att du måste fylla på ditt simkort varje månad. Nu när det även blir fritt att använda roaming inom Europa, finns det ännu färre anledningar att binda upp sig på ett abonnemang.

För kollektivtrafik kan studenter köpa ett kort som heter Isarcard. Detta tillsammans med din studentlegitimation gör att du kan åka fritt med bussar, tunnelbana, spårvagn och pendeltåg under hela terminen, dygnet runt. Det kostar under 200 € och är ett måste!

För att sammanfatta, Tyskland är väldigt byråkratiskt och gammalmodigt. Därför är allting där du binder upp dig på ett abonnemang eller där personuppgifter hanteras en krånglig process och tar i många fall lång tid. Banken jag hade var bra, men det tog mer än en månad innan jag hade alla kort, koder och en fungerande internetbank.

Ekonomi

Erasmusstipendiet och fulla studielån räcker ganska långt. Min hyra var inte den billigaste, men samtidigt är boendesituationen inte den bästa i München, så man borde förvänta sig en hyra runt 600 € (detta gäller oftast för rum i en större lägenhet delad med andra). Vissa studentboenden har hyror nedåt 300-350€-klassen men det är inte så enkelt att få ett sådant boende. TUM har också en terminsavgift på ca 100 €. Men man får väldigt bra information om allt detta via mail innan terminsstart. Vad det gäller priser för mat är München aningen billigare än Sverige (öl är även billigare än vatten).

Boende

Bostadssituationen i München är lik situationen i Stockholm just nu. Det är svårt att hitta prisvärda hyresrätter med bra läge. Därför är det viktigt att vara ute i god tid och vara aktiv med att anmäla intresse hos studentboenden och leta bostäder på alla de hemsidor som finns. Jag hade som sagt tur och hittade en egen lägenhet genom kontakter.

Det är vanligt att folk försöker utföra bedrägerier på alla de hemsidor där hyresrätter läggs ut. Deras mål är att få en förskottsbetalning, så undvik detta. Därför kan det vara bra att vara på plats i München när man söker och åka och titta hur boendet ser ut. Är inte det möjligt är det bra att ta kontakt via ett videosamtal och kanske be om extra bilder. Var uppmärksam på bilderna som läggs upp för en bostad, det är ofta rätt enkelt att hitta fel i bilderna då de som lägger upp bostäder för att luras plockar bilder som inte är deras egna och i vissa fall inte ens från en och samma lägenhet.

Universitetet och studierna

TUM hade ca 40 000 studenter när jag studerade där och ungefär 40 procent av dessa var utbytesstudenter.

Campus

TUM har ett campus centralt i München och ett vid Garching Forschungszentrum. De flesta läser sina kurser på Garching-campusen (Datateknik, Informationsteknik, Matematik, Maskin, Fysik osv). Om jag inte kommer ihåg fel, är det centrala campuset främst för ekonomi, management, arkitektur och språkkurser (finns språkkurser i Garching också). Ämnesområdena är väldigt lika KTH, med undantaget att TUM även har campus för bryggerimästare (ja, det låter konstigt, men det är trots allt Bayern och här kan man lära sig allt om ölbryggeri). Det finns även ett forskningscentrum i Weihenstephan där en del studenter har kurser (det är dock ytterst ovanligt). Garching-campusen är stort och modernt i motsats till det centrala campuset som främst består av en stor gammal byggnad

med olika salar utspridda i byggnader i närområdena.

Studier

Studierna på TUM är hyfsat lika studier på KTH. Få moment är obligatoriska och "midterms" sker främst bara i språkkurser. Det finns dock en del avgörande skillnader. På TUM är obligatoriska hemuppgifter/laborationer ovanliga. Istället kan man lämna in uppgifterna om man vill och få feedback. Examinationen sker oftast genom enbart en tentamen i slutet av terminen. Tentamen på TUM gentemot KTH skiljer sig avsevärt. På KTH är vi vana vid långa skrivtider och en blandning av enklare teorifrågor och svårare problemlösning. På TUM har tentorna extremt korta skrivtider och består överlag av teorifrågor och utantillkunskap. Skrivtiderna brukar ligga mellan 60-120 minuter. Till dessa tentor är det alltså extremt viktigt att man har koll på all utantillkunskap som ingår i kursen. Betygsskalan skiljer sig också. Den går från 1-5, där 1 är det bästa du kan få och 5 det sämsta (4 är gränsen för godkänt).

Alla mina kurser var på Engelska, då jag enbart tog kurser på master-nivå. För att läsa kurser på bachelor-nivå krävs det att man minst har läst tyska B2 eller motsvarande.

ECTS/Högskolepoäng

En credit (ects) på TUM motsvarar ett högskolepoäng på KTH. Värt att notera är dock att kurserna på TUM ofta ger färre poäng än motsvarande kurs på KTH, trots att ungefär samma innehåll går igenom. Detta beror på att vi har fler laborationer och inlämningar på KTH samtidigt som kurser på TUM kanske inte har något sådant alls, utan bara en tentamen. Konsekvensen av detta blir att studenter på TUM måste läsa väldigt många kurser per termin (ofta mellan 5-7 kurser) och därför har väldigt många tentor i terminsslutet. Mitt tips för att undvika detta är att ta en praktisk kurs och/eller ett seminarium, samtidigt som man även kan läsa en språkkurs under terminen som är enklare poäng.

Kurser

På TUM är kurserna indelade i teoretiska kurser, praktiska kurser och seminarium.

Teoretiska kurser

Enbart föreläsningar och en tentamen i slutet av terminen. Ibland finns det även övningar och hemuppgifter, men dessa är väldigt sällan obligatoriska.

Praktiska kurser

Kurser på 10 HP där man utför ett större projekt eller flertalet laborationer under hela terminen. Examinationen sker genom inlämningar och redovisningar. Man anmäler sig till dessa kurser via ett slumpat system som utbyteskoordinatören ger information om innan terminstart.

Seminarium

Enbart en eller ett fåtal förberedelseuppgifter (bestående av litteraturstudie och uppsats) och ett seminarium som oftast sker en bra bit innan tentaperioden. Anmälan sker även här genom det slumpade systemet.

Mina kurser

- **IN2081 Patterns in Software Engineering (5 HP):** En av de bästa kurser jag läst under hela min studietid. Den var av den teoretiska typen, men hade övningar i anknytning med föreläsningarna. Bra innehåll, bra föreläsare och roliga övningar!

- **IN4163 Advanced Practical Course Cloud Databases (10 HP):** Ett stort projekt där man i en grupp av två till tre personer ska utveckla sitt egna distribuerade system i Java. Väldigt lärorik, men också enormt påfrestande kurs (om man väljer att implementera svåra saker, annars är den rätt okej). Den kurs jag lade ner mest tid på utan tvekan. En nackdel är att det inte finns några lärarassistenter, utan enbart en lärare som man kan få hjälp av.
- **SZ030511/SZ0306 German as a Foreign Language B1.1/B1.2 (4+6 HP):** Jag läste B1.1 under mottagningen och B1.2 som pågick under hela terminen. Jag kan rekommendera att läsa tyska för att få en kurs som inte är så påfrestande. Dessutom får man en väldigt bra möjlighet att utveckla sin tyska snabbt, då man kan använda det i sin vardag.
- **IN2030 Data Mining and Knowledge Discovery (3 HP):** Intressant innehåll, men enbart föreläsningar och en tenta och varken övningar eller hemuppgifter. Rekommenderar inte denna kurs. 3 HP är inte så mycket, men tentan i denna kurs var ändå den svåraste jag skrev under mina utbytesstudier. Dessutom har läraren skrivit kurslitteraturen själv, i vilken han använder en konstig notation för matematiska formler som är förvirrande i början. Främsta anledningen till att tentan var svår är att väldigt få uppgifter på tentan var lika de i litteraturen. Istället för att ta denna kurs finns det flera andra alternativ på 5-6 HP, som jag nu i efterhand känner att jag borde tagit, för att ha möjligheten att ta del av t ex övningar.

Staden och landet

Kulturen och staden bidrog mycket till mitt val att studera på TUM. Folk från Bayern är stolta över sin kultur och den bayerska kulturen ger München karaktär. Bayerskt öl och mat är en viktig del av deras kultur och något man borde försöka ta del av när man väl bor där. Någon större kulturkrock är det inte alls frågan om, utan de största skillnaderna mellan södra Tyskland och Stockholm är att de är rätt gammalmodiga och byråkratiska i München. T ex är i princip alla mataffärer stängda på söndagar och röda dagar, och många datum som har en kristen anknytning är en röd dag. Så man får hålla koll på högtiderna för att planera sin matlagning.

Jag tycker München är en trevlig stad att bo i. Det finns många caféer, bra restauranger, parker och sevärdheter. För mig var läget i Europa väldigt positivt. Då München ligger centralt i Europa och nära gränserna till flera andra länder, finns det bra möjligheter till resor. Alperna är bara 30-60 minuter bort med tåg och det är möjligt att göra dagsturer till skidområden så som t ex Garmisch Partenkirchen. Storstäder som Wien, Prag och Zürich är bara ca 4 timmars resväg med buss eller tåg från München.

Gillar du fotboll kan man skapa ett konto på Bayern Münchens hemsida och köpa biljetter till deras matcher på deras officiella andrahandsmarknad. Här brukar det nästan alltid finnas fåtalet biljetter tillgängliga innan match. Tyvärr är det dock väldigt svårt att få fler än två biljetter bredvid varandra.

Fritid och sociala aktiviteter

På min fritid försökte jag resa och uppleva München och närområdena. Utöver detta lade jag en del tid på träning också. Det går att betala en liten summa, ca 100€, så får man tillgång till flera faciliteter omkring Olympiastadion för träning så som simhallar, gym osv. Jag köpte dock ett gymkort på ett gym nära mig vilket kostade ca 120€ för ett halvår.

Oktoberfest i slutet av september är ett måste om man börjar studera under höstterminen (eller Wintersemester som det kallas). En av mina favoritaktiviteter var att försöka besöka så många traditionella Bayerska restauranger som möjligt. De största bryggerierna har sina egna "Kellers", som är stora traditionella byggnader där man kan äta Bayersk mat och dricka öl. Det är även trevligt att åka till närliggande orter, som t ex Erding (ölet Erdinger bryggs här), och äta vid bryggeriet. Annars har München mycket annat bra att erbjuda. Gillar man parker finns givetvis Englischer Garten och Olympiaparken. Är man intresserad av historia finns många muséer och dessutom byggnader kvar

från andra världskriget. Konzentrationslägret i Dachau är rätt hemskt att åka till men något jag absolut uppmanar till att göra. Jag åkte dit själv under en förmiddag för att kunna läsa i mitt eget tempo (vissa byggnader i lägret har byggts om till museum och det finns mycket intressant läsning).

Vill man resa längre bort är tåg eller buss faktiskt ett vettigt alternativ. Jag besökte bland annat Wien, Garmisch Partenkirchen och ett par städer i Schweiz, vilka jag alla åkte med buss eller tåg till. Som sagt, är Münchens läge perfekt för den som gillar att vandra eller åka skidor med sin närhet till alperna.

Mina bästa tips för att träffa andra studenter är att vara aktiv under mottagningens första veckor. Särskilt om man är på utbyte en kortare tid, känns det som att de studenter man träffar under sina första veckor är de man kommer att spendera den mesta av sin tid med. Detta då det kan vara lite svårt att komma in i det studentliv som de lokala studenterna lever.

Rekommendationer och övriga reflektioner

Sammanfattning

Jag rekommenderar både München som stad och TUM som universitet för utbytesstudier. De största fördelarna med München enligt mig är kulturen och läget i Europa. De största nackdelarna är boendesituationen och att nästan allt förutom caféer, bagerier och vissa restauranger är stängda på söndagar och röda dagar. Fördelarna med TUM är att utbildningen håller hög kvalitet, många event anordnas för utbytesstudenter och man får bra förmåner som student (låg kostnad för kollektivtrafik och träningsfaciliteter). Nackdelarna är att man kan få väldigt många tentor om man inte har en välplanerad studieplan och att det generellt är få lärarassistenter på kurserna enligt min erfarenhet. Då höstterminen börjar i mitten av oktober och vårterminen börjar i slutet av april är det viktigt att ha en väldigt bra studieplan om man enbart läser ett halvår. Alternativt åker man på utbyte ett helt år eller åker ett halvår i slutet av sina studier när man kan läsa fler valfria kurser.

Kurser

Försök att läsa en praktisk- eller seminariekurs och en eller flera språkkurser kombinerat med två till tre teoretiska kurser. Då borde man kunna få ihop runt 30 HP, samtidigt som man undviker allt för många tentor. Det kan också vara bra att veta att TUM inte tillhandahåller extentor, utan dessa kan man ibland hitta på diverse hemsidor som studenter har skapat. Länk till en hemsida där man kan leta efter kurser: <https://campus.tum.de/tumonline/webnav.ini>.

Boende

Följande länkar är tips på hemsidor där man kan leta bostad.

- <http://www.wg-gesucht.de/>
- <http://portal.mytum.de/studium/wohnraumallianz/mietobjekte>
- <https://muenchen.homecompany.de/de/suchen>
- <https://studentenwohnheime-muc.de/>
- Sedan finns det även flera bra Facebook-grupper som t ex ESN TUMi Muenchen, där studenter lägger upp lägenheter för uthyrning rätt flitigt.

Jag hoppas du som läser detta har blivit inspirerad att åka på utbyte och kunnat ta del av användbar information. För mer frågor kan jag nås på mhobro@kth.se.